

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ตำแหน่งหน้าที่ การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร อนาคตของโรงพยาบาล ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ และค่านิยมทางบริการของพยาบาลวิชาชีพ กับคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อหาตัวทำนายคุณภาพชีวิตการทำงาน ของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์เป็นพยาบาลวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 เดือน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงสาธารณสุข อันได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชน โดยปฏิบัติหน้าที่ พยาบาลประจำการหรือพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยในหอผู้ป่วยสามัญ แผนกต่าง ๆ เพราะมีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

จากจำนวนพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ทั้งหมด 9,647 คน ได้ประชากรที่มีลักษณะที่ต้องการจำนวน 6,501 คน

2. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร ได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยจะต้องมีลักษณะตรงตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 โดยดำเนินขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณจำนวนตัวอย่างประชากร จากจำนวนประชากรทั้งหมด 6,501 คน โดยไม่รวมพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลผู้ป่วยหนักและแผนกงานผ่าตัด

$$n_{p_m} = \frac{NZ^2}{4NE^2 + Z^2}$$

เมื่อ n_{p_m} = ขนาดที่พอกีของกลุ่มตัวอย่างในการประมาณค่า P ในกรณีที่มีความแปรปรวนสูงสุด ($P = 0.5$) ด้ยความเชื่อมั่น $(1 - \alpha)$ โดยที่ค่าประมาณจะไม่เคลื่อนจากค่าที่เป็นจริงเกิน E

N = จำนวนสมาชิกทั้งหมดในประชากรเป้าหมาย

Z = ค่าจากโค้งปกติ ณ ตำแหน่งที่พื้นที่ใต้โค้งที่ตำแหน่ง $\pm Z$ เท่ากับ $\frac{\alpha}{2}$ คือ 1.96

E = ขนาดความคลาดเคลื่อนคือ 5%

(สุวีธนา สุวรรณเชตนิคม 2529 : 71-87)

จากการคำนวณจะได้ตัวอย่างประชากร จำนวน 363 คน ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนตัวอย่างประชากร เป็น 440 คน เพื่อลดโอกาสความคลาดเคลื่อน

ขั้นตอนที่ 2 จัดแบ่งจำนวนตัวอย่างประชากรตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละประเภทโรงพยาบาล คือ ประชากรในโรงพยาบาลศูนย์ : ประชากรในโรงพยาบาลทั่วไป : ประชากรในโรงพยาบาลชุมชนเท่ากับ 1:2:1 โดยประมาณ โดยใช้จำนวนตัวอย่างประชากรรวมเป็นหลัก (ผังตารางที่ 1) และจัดแบ่งจำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละประเภทโรงพยาบาลแยกตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละภูมิภาคแต่ละประเภทโรงพยาบาลได้จำนวนตัวอย่างประชากรผังตารางที่ 2

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มการกระจายตัวของประชากรแบบกลุ่ม (Cluster: Random Sampling) โดยแต่ละภูมิภาค จักกลุ่มโรงพยาบาลความประเภทรักษา โดยโรงพยาบาลศูนย์ 1 กลุ่ม โรงพยาบาลทั่วไป 2 กลุ่มคือ ขนาด 150-300 เตียง และ 301 เตียงขึ้นไป และโรงพยาบาลชุมชน 1 กลุ่ม จากนั้นทำการสุ่มชื่อโรงพยาบาลแบบง่ายในแต่ละภูมิภาค แต่ละกลุ่ม ครั้งละ 1 แห่ง แล้วพิจารณาจำนวนประชากรในโรงพยาบาลนั้นให้ได้ตามจำนวนที่โครงการ ซึ่งถ้าโรงพยาบาลแรกได้จำนวนตัวอย่างประชากรไม่ครบก็ทำการสุ่มโรงพยาบาลครั้งที่ 2,3 เพิ่มเติมต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 สุ่มตัวอย่างประชากร ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยนำรายชื่อพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะที่โครงการทั้งหมดของโรงพยาบาลที่สุ่มได้ในขั้นตอนที่ 3 มาแยกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มพยาบาลประจำการ และกลุ่มผู้บริหารการพยาบาล โดยแยกพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยและผู้อำนวยการฯ แล้วให้หมายเลขในแต่ละกลุ่ม และทำการสุ่มตามตารางเลขสุ่ม ให้ได้ตัวอย่างประชากรที่โครงการโดยในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ไร่สัปดาห์กลุ่มพยาบาลผู้บริหาร: พยาบาลประจำการ = 1 : 4 และในโรงพยาบาลชุมชน ไร่สัปดาห์กลุ่มพยาบาลผู้บริหาร: พยาบาลประจำการ = 1 : 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับใช้ จากแบบสอบถามที่มีอยู่แล้ว โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาคนควา เอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงาน และพยาบาลวิชาชีพ
2. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดตามลักษณะของตัวแปรที่จะศึกษาในการวิจัยนี้ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ และปัจจัยกัศสรที่เกี่ยวข้องของมาสร้างเป็นแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ และแบบสอบถามปัจจัยกัศสร

3. ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรบางตัว ที่มีผู้สร้างขึ้นไว้ แล้วทำการปรับเพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้

ลักษณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอนคือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นคำถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านอายุ ตำแหน่งหน้าที่ สถานที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ 1 ประการ โดยครอบคลุมตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่แสดงถึงการมีคุณภาพชีวิตการทำงาน (ดังตารางที่ 3) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตารางที่ 3 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่แสดงถึงการมีคุณภาพชีวิตการทำงาน

ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตการทำงาน	เกณฑ์การตัดสิน
<p>1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม</p> <p>2. สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ</p>	<p>1. เพียงพอที่จะดำรงชีวิตตามมาตรฐานของสังคมทั่วไป</p> <p>2. ใกล้เคียงอย่างยุติธรรม เมื่อเทียบค่าตอบแทนที่ตนได้รับจากงานของตน กับงานอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน</p> <p>การจิตสภาพสถานที่ทำงาน บริการเครื่องมือที่ใช้</p> <p>1. มีการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค</p> <p>2. คำนึงถึงการใช้ประโยชน์สูงสุด</p> <p>3. ได้รับความสะดวกสบาย และเกิดความพึงพอใจ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตการทำงาน	เกณฑ์การตัดสิน
<p>3. ความมั่นคง และความก้าวหน้า ในการทำงาน</p>	<p>4. ปกป้องภัยจากอุบัติเหตุ 5. มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อ ป้องกันอุบัติเหตุ และมีการกำหนดระเบียบ การจัดสภาพการทำงานที่ปลอดภัย และส่งเสริม สุขภาพเป็นหลักการปฏิบัติ</p> <p>1. ใ้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงาน มากขึ้น</p> <p>2. ใ้รับการเตรียมความรู้ และทักษะ เพื่อหน้าที่ที่สูงขึ้น</p> <p>3. มีโอกาสที่จะแสดงความสำเร็จใน หน้าที่หรือในสายอาชีพ อันเป็นที่ยอมรับของ ผู้ร่วมงาน สมาชิกของครอบครัว และผู้ เกี่ยวข้องอื่น ๆ</p> <p>4. มีความมั่นคงในรายได้ หรือตำแหน่ง หน้าที่ที่ได้รับ</p>
<p>4. โอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพ ของบุคคล</p>	<p>1. มีความเป็นอิสระ หรือควบคุมงาน ด้วยตนเองได้</p> <p>2. มีโอกาสได้ใช้ทักษะ ความสามารถ ที่มากขึ้น ในการปฏิบัติงาน หรือได้รับความรู้ ทักษะที่ขยายขีดความสามารถในการทำงาน</p> <p>3. รู้จักหาหรือให้ได้รับสารสนเทศ เกี่ยวกับกระบวนการทำงาน แนวทางต่าง ๆ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตการทำงาน	เกณฑ์การตัดสิน
5. การบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน	<p>ในการปฏิบัติงาน และผลที่จะเกิดจากแนวทางนั้น ๆ เพื่อประกอบการเลือกแนวทางปฏิบัติงานที่จะให้สอดคล้องที่คาดหวัง</p> <p>4. สามารถปฏิบัติงานได้ทุก ๆ ขั้นตอนของงานหนึ่ง ๆ</p> <p>5. มีการวางแผนการปฏิบัติงาน</p> <p>1. มีความเป็นอิสระจากอคติในการปฏิบัติงานร่วมกัน หรือมีการมอบหมายงานโดยพิจารณาจากความสามารถ</p> <p>2. ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะในองค์กรหรือทีมงาน</p> <p>3. มีความรู้สึกว่ายู่รวมงานมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีกว่าเดิม</p> <p>4. ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เข้าใจในลักษณะของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงาน</p> <p>5. มีความรู้สึกว่าการทำงานร่วมกันในองค์กร มีความสำคัญ</p> <p>6. มีการติดต่อสื่อสารแบบเปิดเผยตน</p>
6. สหิทธิธรรมมนุษยนิยม	<p>1. มีความเคารพในสิทธิส่วนบุคคล</p> <p>2. มีอิสระในการพูดถึงการปฏิบัติงานขององค์กรอื่น ๆ พูดถึงงานขององค์กร</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตการทำงาน	เกณฑ์การตัดสิน
	<p>ที่จะเมืคตอกฎหมาย จรรยา หรือ ความรับผิดชอบตอสังคม</p> <p>3. มีความเสมอภาคในการปฏิบัติงาน</p> <p>4. มีความเคารพตอความเป็นบุคคลของผูรวมงาน</p>
7. จังหวะชีวิตโดยส่วนรวม	1. ใชเวลาเหมาะสมสําหรับกิจกรรมของตน ครอบครัว งาน และสังคม
8. การคํานึงถึงความต้องการของสังคม	<p>1. กิจกรรมขององคการ คํานึงถึงความเหมาะสมตอการพัฒนาชุมชนทางคานสุสุขภาพ</p> <p>2. ให้ความร่วมมือกับหนวยงานอื่นในการกระทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์เพื่อชุมชน</p>

ดังนี้

แบบสอบถาม ตอนที่ 2 มีทั้งหมด 60 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเนื้อหาต่างๆ

ก. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม	จำนวน 5 ข้อ
ข. สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	จำนวน 8 ข้อ
ค. ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน	จำนวน 7 ข้อ
ง. โอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลในการทำงาน	จำนวน 9 ข้อ

จ. การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน	จำนวน	15	ข้อ
ฉ. อภิวิธรรมนิยม	จำนวน	9	ข้อ
ช. จังหวะชีวิตโดยส่วนรวม	จำนวน	8	ข้อ
ซ. การคำนึงถึงความต้องการของสังคม	จำนวน	6	ข้อ

โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) 5 อันดับ
การเลือกตอบในแต่ละช่วงค่าตอบ มีความหมายดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริงใน การทำงานทุกประการ (ประมาณร้อยละ 100)
เป็นจริงมาก	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริงใน การทำงานเป็นส่วนมาก (ประมาณร้อยละ 75)
เป็นจริงบางส่วน	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริงใน การทำงานเพียงบางส่วน (ประมาณร้อยละ 50)
เป็นจริงน้อยมาก	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริง ในการทำงานเพียงเล็กน้อย (ประมาณร้อยละ 25)
ไม่เป็นจริงเลย	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคไม่เป็นจริง ในการทำงานเลย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเองและ
การรับรู้ต่อระบบบริหาร ซึ่งปรับมาจากแบบสอบถาม ปัจจัยคักสรรที่เกี่ยวกับการทำงาน
ในด้านการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพ และการรับรู้ต่อระบบบริหารของกลุ่มประชากร
ที่จินตนา ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยปรับข้อความบางส่วน บางข้อรายการ และสร้างเพิ่ม
เพื่อให้สอดคล้องกับประชากรที่ศึกษา

- ก. ข้อคำถาม การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง จำนวน 10 ข้อ
 ข. ข้อคำถาม การรับรู้ต่อระบบบริหาร จำนวน 10 ข้อ
 โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale)

5 อันดับ

การเลือกตอบในแต่ละช่วงค่าตอบมีความหมาย ดังนี้

- เป็นจริงมากที่สุด หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริงในการ
 ทำงานทุกประการ (ประมาณร้อยละ 100)
 เป็นจริงมาก หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริง ในการ
 ทำงานเป็นส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 75)
 เป็นจริงบางส่วน หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริงในการ
 ทำงานเพียงบางส่วน (ประมาณร้อยละ 50)
 เป็นจริงน้อยมาก หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นจริงในการ
 ทำงานเพียงเล็กน้อย (ประมาณร้อยละ 25)
 ไม่เป็นจริงเลย หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความทั้งหมดในประโยคไม่เป็นจริงใน
 การทำงานเลย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามค่านิยมทางวิชาชีพ ทางราชการ และทางบริการ
 ซึ่งปรับจากแบบสอบถามค่านิยมทางวิชาชีพ ทางราชการ และทางราชการ การรับรู้
 การปฏิบัติจริงตามค่านิยมในหน่วยงานของ นินา ทิศประเสริฐ(2527) โดยปรับข้อความ
 บางส่วน บางข้อรายการเพื่อให้สอดคล้องกับประชากรที่ศึกษา ซึ่งเป็นคนละกลุ่มประชากร
 ที่ นินา ทิศประเสริฐ ศึกษา โดยใช้เฉพาะ ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทั้ง
 3 ค่าน และคงความตรงตามเนื้อหา เช่นเดิม เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ 1 ประการ
 ความเชื่อของผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยม
 ทางราชการและค่านิยมทางบริการ มีจำนวนทั้งหมด 38 ข้อ แบ่งเป็น 3 ค่าน คือ
 ก. ข้อคำถามวัดค่านิยมทางวิชาชีพ จำนวน 17 ข้อ

ข. ข้อคำถามวัดค่านิยมทางราชการ จำนวน 10 ข้อ

ค. ข้อคำถามวัดค่านิยมทางบริการ จำนวน 11 ข้อ

โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า 4 อันดับ

การเลือกตอบในแต่ละช่วงคำตอบ มีความหมายดังนี้

เห็นควยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่าน <u>ยอมรับ</u> ข้อสมมติฐานโดย <u>ไม่มี</u> ข้อยกเว้น
เห็นควย	หมายถึง	ท่าน <u>ยอมรับ</u> ข้อสมมติฐานโดย <u>มี</u> ข้อยกเว้น <u>เพียงเล็กน้อย</u>
ไม่เห็นควย	หมายถึง	ท่าน <u>ยอมรับ</u> ข้อสมมติฐาน <u>แต่มี</u> ข้อยกเว้น <u>อยู่เป็นอันมาก</u>
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่าน <u>ไม่ยอมรับ</u> ข้อสมมติฐานโดย <u>ไม่มี</u> ข้อยกเว้น <u>เลย</u>

การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การหาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ ดำเนินการหาความตรงตามเนื้อหา เฉพาะแบบสอบถามตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน และแบบสอบถามการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร โดยเมื่อสร้างข้อคำถามตามลักษณะข้างต้นแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยถือเกณฑ์ 8 ใน 9 ท่านของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ 6 ใน 9 ท่าน ของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเกณฑ์แก้ไข ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับข้อคำถามใดน้อยกว่า 5 ใน 9 ท่าน ถือเป็นเกณฑ์คัดล้นตัดข้อคำถามนั้นออก ข้อคำถามใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ และที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จะถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากฝ่ายบริการ และฝ่ายการศึกษา โดยในฝ่ายบริการ จำนวน 5 ท่าน ปฏิบัติหน้าที่ในระดับพยาบาลประจำการ ผู้ชำนาญการเฉพาะทาง และระดับบริหารการพยาบาล มีเกณฑ์การเลือกคือ

1. เป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ หรือทักษะพิเศษ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติงานในด้านการบริการพยาบาล และการบริหารการพยาบาล ตลอดจนงานการท้าววิจัย
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์ในเรื่องการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในส่วนภูมิภาค เป็นที่ยอมรับของ ผู้ร่วมงานที่ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวข้อง

ในฝ่ายการศึกษา จำนวน 4 ท่าน มีเกณฑ์การเลือก คือ

1. เป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ หรือทักษะพิเศษ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติงานในด้านการบริการพยาบาล การบริหารการพยาบาล และด้านจิตสังคม
2. ผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้ ใดแสดงออกซึ่งประสิทธิภาพและความสามารถในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ ใ้พบปรากฏในสาขาที่กำหนด จนเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาที่ผู้ทรงคุณวุฒิปฏิบัติงานอยู่ เช่น การศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาลได้รับเชิญสอนในเรื่องจิตสังคมต่าง ๆ

ผลการหาความตรงตามเนื้อหา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 สรุปความถี่เกิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาความทรงตามเนื้อหา

แบบสอบถาม	ความถี่เกิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ						จำนวนข้อใน แบบสอบถามที่มี ความตรงตามเนื้อหา (ข้อ)
	เห็นด้วย (ข้อ)	เห็นด้วย แต่บางส่วน (ข้อ)	ไม่เห็นด้วย (ข้อ)	ไม่เห็นด้วย (ข้อ)	สร้างเพิ่มเติม (ข้อ)		
ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงาน							
ก. การได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 4	1	-	-	-	-	5	
ข. สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริม สุขภาพ 5	-	3	-	-	-	5	
ค. ความมั่นคงและความก้าวหน้าใน การทำงาน 3	2	2	-	-	1	7	
ง. โอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของ บุคคลในการทำงาน 5	2	-	3	-	2	8	
จ. การบูรณาการทางสังคมหรือ การทำงานร่วมกัน 12	1	2	1	-	-	12	
ฉ. อิทธิพลวัฒนธรรม ข. จังหวะชีวิตโดยส่วนรวม 8	1	-	-	-	-	9	
ช. การคำนึงถึงความต้องการของสังคม 8	-	-	-	-	-	8	
ซ. การคำนึงถึงความต้องการของสังคม 6	-	-	-	-	-	6	
รวม	51	7	4	3	3	60	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

แบบสอบถาม	ความคิดเห็นของครูผู้วิจัย				จำนวนข้อใน	
	เห็นด้วย (ข้อ)	เห็นด้วยแต่ บางส่วน (ข้อ)	ไม่เห็นด้วย (ข้อ)	สร้างเพิ่มเติม (ข้อ)	แบบสอบถามที่มี ความตรงตามเนื้อหา (ข้อ)	
ตอนที่ 3 การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพ ของตนเองและการรับรู้ต่อระบบบริหาร	5	4	1	-	9	
ก. การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง	7	4	-	-	11	
ข. การรับรู้ต่อระบบบริหาร	12	8	1	-	20	

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามตอนที่ 2 มีครูผู้วิจัยเห็นด้วย 51 ข้อ เห็นด้วยแต่บางส่วน 7 ข้อ ไม่เห็นด้วย 4 ข้อ
 ขอบรวมข้อคำถาม 7 ข้อ และสร้างเพิ่มอีก 3 ข้อ รวมแบบสอบถามตอนที่ 2 ทั้งหมดที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้วมีจำนวน 60 ข้อ
 แบบสอบถามตอนที่ 3 มีครูผู้วิจัยเห็นด้วย 12 ข้อ เห็นด้วยแต่บางส่วนของคำถาม 8 ข้อ ใหญ่รวมข้อคำถาม 1 ข้อ รวมแบบ
 สอบถามตอนที่ 3 ทั้งหมดที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้วมีจำนวน 20 ข้อ

แบบสอบถามหลังจากหาความตรงตามเนื้อหา มีลักษณะดังนี้

จากผลการหาความตรงตามเนื้อหา คึงตารางที่ 4 ประกอบด้วยแบบสอบถามตอนที่ 4 ซึ่งปรับจากแบบสอบถามเดิมที่มีอยู่แล้ว แบบสอบถามทั้งฉบับของการวิจัยนี้ มีลักษณะดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 8 คำ ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตการทำงาน คือ

- ก. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ข้อ 1-5
- ข. สถานการณ์การทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6-10
- ค. ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11-17
- ง. โอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลในการทำงานจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ข้อ 18-25
- จ. การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 25-37
- ฉ. อหิวัตรธรรมอนุญิม จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 38-46
- ช. จังหวะชีวิตโดยรวม จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 47-54
- ซ. การคำนึงถึงความต้องการของสังคม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 55-60

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง และการรับรู้ต่อระบบบริหาร จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

- ก. การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ข้อ 1-9

ข. การรับรู้ต่อระบบบริหาร	จำนวน 11 ข้อ	โค้ดข้อ 10-20
ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับค่านิยม	จำนวน 38 ข้อ	ประกอบด้วย
ก. ค่านิยมทางวิชาชีพ	จำนวน 14 ข้อ	โค้ดข้อ 1-17
ข. ค่านิยมทางราชการ	จำนวน 10 ข้อ	โค้ดข้อ 18-27
ค. ค่านิยมทางบริการ	จำนวน 11 ข้อ	โค้ดข้อ 28-38

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับเรื่องค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ และค่านิยมทางบริการ ไม่ได้นำไปหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เนื่องจากใช้ข้อคำถามจากแบบสอบถามเดิมทั้งหมด จำนวน 38 ข้อ เพียงปรับสำนวนให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรในการศึกษานี้

การหาความเที่ยง (Reliability)

นำแบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดสอบใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะคล้ายประชากรที่ศึกษา จำนวน 45 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficiency)

สูตรหาค่าความเที่ยงชนิดสัมประสิทธิ์แอลฟา (ประคอง กรรณสูต 2525 : 62)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ	n	=	จำนวนข้อสอบ
	S_i^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_x^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนผู้รับการทดสอบทั้งหมด
	r_{tt}	=	ค่าความเที่ยงตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา

ในการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามนี้ มีแบบสอบถามใช้ได้ 43 ชุด จากจำนวนที่ใช้ 45 ชุด โดยผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ดังนี้

แบบสอบถามการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง ได้ค่าความเที่ยง 0.56

แบบสอบถามการรับรู้ต่อระบบบริหาร	ได้ค่าความเที่ยง 0.87
แบบสอบถามค่านิยมทางวิชาชีพ	ได้ค่าความเที่ยง 0.86
แบบสอบถามค่านิยมทางราชการ	ได้ค่าความเที่ยง 0.66
แบบสอบถามค่านิยมทางบริการ	ได้ค่าความเที่ยง 0.83
แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน	ได้ค่าความเที่ยง 0.92

และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยค้ำค้ำสร โดยรวมในเรื่อง การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางราชการและค่านิยมทางบริการ ได้ค่าความเที่ยง 0.83 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า 0.93

ได้วิเคราะห์ค่าความเที่ยงจากแบบสอบถามที่เก็บจริงจากตัวอย่างประชากรจำนวน 404 คน อีกครั้ง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยผลการวิเคราะห์ดังนี้

แบบสอบถามการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง	ได้ค่าความเที่ยง .58
แบบสอบถามการรับรู้ต่อระบบบริหาร	ได้ค่าความเที่ยง .90
แบบสอบถามค่านิยมทางวิชาชีพ	ได้ค่าความเที่ยง .75
แบบสอบถามค่านิยมทางราชการ	ได้ค่าความเที่ยง .53
แบบสอบถามค่านิยมทางบริการ	ได้ค่าความเที่ยง .79
แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน	ได้ค่าความเที่ยง .94

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยค้ำค้ำสร โดยรวม ในเรื่องการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการและค่านิยมทางบริการ ได้ค่าความเที่ยง .85 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า .94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงาน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงพยาบาลต่าง ๆ ที่กำหนดไว้จำนวน 440 ชุด โดยบางส่วนผู้วิจัยนำส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างและรับคืนด้วยตนเอง และในบางส่วนได้ส่งทางไปรษณีย์ไปถึงหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลพร้อมจดหมายชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูล ให้ช่วยนำส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมส่งกลับคืนมาให้ โดยผู้วิจัยนับเวลาในการรับแบบสอบถามคืนใน 3-4 สัปดาห์
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว พิจารณาวามีแบบสอบถามเสียหรือไม่พบว่า ได้รับคืนทั้งหมด 409 ชุด มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 5 ชุด รวมได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 404 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.82 ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 สัปดาห์

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน เพื่อการแปลความหมายเครื่องมือแต่ละตอน มีดังนี้
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล นับจำนวนความถี่ของข้อความแต่ละข้อเป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 และ 3	แบบสอบถาม	เป็นชนิดแบบมาตราส่วนให้ค่า 5 อันดับคือ
	เป็นจริงมากที่สุด	ให้ 4 คะแนน
	เป็นจริงมาก	ให้ 3 คะแนน
	เป็นจริงบางส่วน	ให้ 2 คะแนน
	เป็นจริงน้อยมาก	ให้ 1 คะแนน
	ไม่เป็นจริง	ให้ 0 คะแนน

ข้อความใดที่มีความหมายในเชิงลบ ก็ให้คะแนนกลับกันคือจากเป็นจริงมากที่สุด ให้ 0 คะแนน เรืองลำดับไปจนถึง 4 คะแนน ซึ่งข้อความในเชิงลบของ

แบบสอบถาม ตอนที่ 3 ใ้แก่ข้อที่ 6 และ 7 และแบบสอบถามตอนที่ 4 ใ้แก่ข้อที่ 26, และข้อ 47-52.

ตอนที่ 4	แบบสอบถามเป็นชนิดแบบมาตราส่วนให้ค่า 4 อันดับคือ
เห็นควยอย่างยิ่ง	ให้ 4 คะแนน
เห็นควย	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นควย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

ข้อคำถามใดที่มีความหมายในเชิงลบ ก็ให้คะแนนกลับกันคือจากเห็นควยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน เรียงลำดับไปจนถึง 4 คะแนน ซึ่งข้อคำถามในเชิงลบของแบบสอบถามตอนที่ 4 ให้แก่ข้อที่ 3 และ 8

การแปลผลคะแนน

แปลผลความหมายของคะแนน ดังนี้

คุณภาพชีวิตการทำงานในรูปคะแนนเฉลี่ย

คุณภาพชีวิตการทำงาน	การแปลผล
0 - 1.49	ต่ำ
1.50 - 2.49	ปานกลาง
2.50 - 4.00	สูง

คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมในรูปคะแนนดิบ

คุณภาพชีวิตการทำงาน	การแปลผล
0 - 90 คะแนน	ต่ำ
91 - 150 คะแนน	ปานกลาง
151 - 240 คะแนน	สูง

คุณภาพชีวิตการทำงานแต่ละตัวงชี้ในรูปคะแนนดิบ

ค่านาค่าตอบแทนและค่านาสภาพการทำงาน	การแปลผล
0 - 7.49 คะแนน	ต่ำ
7.50 - 12.49 คะแนน	ปานกลาง
12.50 - 20 คะแนน	สูง
ค่านาค่าความก้าวหน้าและความมั่นคง	การแปลผล
0 - 10.49 คะแนน	ต่ำ
10.50 - 17.49 คะแนน	ปานกลาง
17.50 - 28 คะแนน	สูง
ค่านาค่าโอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพ	การแปลผล
0 - 12 คะแนน	ต่ำ
13 - 20 คะแนน	ปานกลาง
21 - 32 คะแนน	สูง
ค่านาค่าการบูรณาการทางสังคม	การแปลผล
0 - 18 คะแนน	ต่ำ
19 - 30 คะแนน	ปานกลาง
31 - 48 คะแนน	สูง
ค่านาค่าสิทธิรัฐธรรมนูญนิยม	การแปลผล
0 - 12 คะแนน	ต่ำ
13 - 20 คะแนน	ปานกลาง
21 - 32 คะแนน	สูง
ค่านาค่าจังหวะชีวิตโดยรวม	การแปลผล
0 - 13.49 คะแนน	ต่ำ
13.50 - 22.49 คะแนน	ปานกลาง
22.50 - 36 คะแนน	สูง

ค่านการคำนึงถึงความต้องการของสังคม	การแปลผล
0 - 9 คะแนน	ต่ำ
10 - 15 คะแนน	ปานกลาง
16 - 24 คะแนน	สูง
การรับรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเองในรูปคะแนนดิบ	
การรับรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ	การแปลผล
0 - 12 คะแนน	ต่ำ
13 - 24 คะแนน	ปานกลาง
25 - 36 คะแนน	สูง
การรับรู้ต่อระบบบริหารในรูปคะแนนดิบ	
การรับรู้ต่อระบบบริหาร	การแปลผล
0 - 16 คะแนน	ต่ำ
17 - 20 คะแนน	ปานกลาง
29 - 44 คะแนน	สูง
ค่านิยมทางวิชาชีพในรูปคะแนนดิบ	
ค่านิยมเชิงวิชาชีพ	การแปลผล
7 - 27 คะแนน	ต่ำ
28 - 47 คะแนน	ปานกลาง
48 - 68 คะแนน	สูง
ค่านิยมทางราชการในรูปคะแนนดิบ	
ค่านิยมทางราชการ	การแปลผล
10 - 20 คะแนน	ต่ำ
21 - 30 คะแนน	ปานกลาง
31 - 40 คะแนน	สูง
ค่านิยมทางบริการในรูปคะแนนดิบ	
ค่านิยมทางบริการ	การแปลผล
11 - 22 คะแนน	ต่ำ
23 - 33 คะแนน	ปานกลาง
34 - 44 คะแนน	สูง
การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (ประกอบ กรรณสูต	

ค่า r	ความสัมพันธ์
+ .70 ถึง + 1.00	สูง
+ .30 ถึง + .69	ปานกลาง
+ .00 ถึง + .29	ต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนบุคคล คำนวณเป็นร้อยละ
2. คำนวณหาค่าคุณภาพชีวิตของการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละมีชนิดมัลติเพล็กซ์ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. หาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง อายุ ตำแหน่งหน้าที่การรับรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ ค่านิยมทางบริการ ขนาดของโรงพยาบาล โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบเพิ่มตัวแปร เป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังต่อไปนี้

3.1 คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ (Inter - Correlation Coefficient) และระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ประกอบ กรรณสูต 2522 : 108)

3.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (t - test) (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ 2524 : 240)

3.3 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ (Kerlinger and Pedhazur 1973:62)

- 3.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณ
(Kerlinger and Pedhazur 1973 : 63)
- 3.5 ทดสอบความแตกต่างของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น
จากการเพิ่มตัวพยากรณ์ที่จะตัว โดยการทดสอบสถิติส่วนรวมเอฟ (Overall
F - test) (Kerlinger and Pedhazur 1973 : 71)
- 3.6 สร้างสมการพยากรณ์ตัวแปร เกณฑ์ควยกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัย
สำคัญทางสถิติ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน
4. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ตามตัวแปรตาม
- 4.1 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่มีกลุ่ม
อายุ แตกต่างกันด้วย ค่าเอฟ (F - test) และทดสอบหากกลุ่มที่แตกต่างด้วยวิธี
ของเชฟเฟ้ (Scheffé's)
- 4.2 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่มี
สถานภาพสมรสแตกต่างกัน ด้วยวิธีเช่นเดียวกับข้อ 4.1
- 4.3 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่
ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลขนาดของแตกต่างกัน ด้วยวิธีเช่นเดียวกับข้อ 4.1
- 4.4 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่
ปฏิบัติงานในระดับตำแหน่งแตกต่างกัน ด้วยวิธีเช่นเดียวกับข้อ 4.1
- 4.5 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่มี
ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ด้วยวิธีเช่นเดียวกับข้อ 4.1
- 4.6 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน
ในหน้าที่แตกต่างกัน ด้วยค่าที (t - test)